

Legalitat del contracte de compra-venda de cadells de tendes a particular

En el següent treball s'ha estudiat la validesa legal dels contractes de compra-venda d'animals de companyia, específicament de gossos i gats, que ofereixen els establiments de venda i cria d'animals de companyia als compradors. S'ha pogut revisar la legislació actual relacionada amb els animals de companyia de forma que no s'ha trobat en cap legislació, una informació concreta referent a quines patologies o alteracions s'han d'incloure o excloure en aquestes, de forma que cada establiment de venda es realitza el seu propi contracte a partir d'altres o utilitzant contractes realitzats per associacions. En qualsevol dels casos, avui en dia, cap d'aquests contractes està correctament legislat de forma que no es poden utilitzar de forma oficial.

Els autors del següent treball han estat:

Balcells Piqué, Albert:

Batalla Balagueró, Josep M^a:

Borja Villalba, Carlos:

Pujades Llombart, Eduard:

Ros Medina, Llorenç

Índex:

Introducció	4
Estudi de la legislació d'animals domèstics	5
Estudi de premsa i casos relacionats en contractes compra-venda d'animals de companyia	8
Conclusions articles premsa i sentència judicial	10
Conclusions enquesta a establiments i criadors de venda d'animals de companyia	10
Conclusions enquesta compradors d'animals de companyia	13
Conclusions global enquestes	14
Conclusions sobre la legalitat del contracte de compra-venda de tendes a particulars.....	15
Annex 1: UNESCO, declaració universal dels drets dels animals	
Annex 2: Catalunya, llei de protecció animal	
Annex 3: Madrid, llei de protecció animals domèstics	
Annex 4: Borrador anteprojecte de llei pel comerç i tenència de gossos i gats	
Annex 5: Enquestes a establiments i criadors de venda d'animals de companyia	
Annex 6: Enquesta a compradors d'animals de companyia	

Introducció

El contracte de compra-venda d'animals de companyia ha estat motiu de disputa constant entre venedors i compradors donat que per part del comprador, sempre exigeix un màxim de garanties sanitàries i econòmiques possibles per la compra de l'animal, en canvi, els establiments o criadors venedors d'animals únicament volen incloure en aquest contracte malalties o patologies que ells siguin capaços d'assumir, ja que s'ha de tenir en compte que s'està parlant d'animals vius, cosa que fa que d'un dia per un altre les condicions d'aquest puguin canviar. Aquest es el principal motiu pel qual els venedors únicament volen fer-se càrrec de possibles despeses ocasionades per la venda d'animals amb problemes en aquell moment, i restringir els períodes de garantia el mínim possible, ja que existeix la possibilitat que el problema de l'animal no sigui degut a un mal estat d'aquest abans de la seva compra, sinó a una mala adaptació de l'animal a l'àmbit familiar.

Aquest desacord ha portat a que cada establiment o criador de venda d'animals de companyia escrigui el seu propi contracte de compra-venda, de forma que en molts casos aquest està faltat de poder legislatiu o es donen o prohibeixen certes accions que no estan regulades.

S'ha de partir de que existeixen moltes lleis relacionades amb el benestar animal, sobretot en l'àmbit de la producció, però que no està en cap moment regulant quins aspectes són d'obligat compliment en la venda d'animals de companyia. En canvi, si que es regula aspectes a nivell sanitari i sobretot a nivell d'identificació dels animals de forma que s'obliga a que tots estiguin identificats i amb un correcte nivell sanitari en el moment de la seva venda.

De forma que a dia d'avui, el contracte de compra-venda d'animals únicament està emparat per les lleis de garantia comercial de compra-venda de productes.

Estudi de la legislació d'animals domèstics

Buscant informació sobre la legislació a nivell mundial dels animals hem trobat la *Declaració universal dels Drets dels Animals, proclamada el 15 d'Octubre de 1978 per la UNESCO*, així com els convenis de Washington, Berna i Bonn, firmats per Espanya, on s'estableix el marc general de protecció a les espècies animals, requerint una adaptació a cada Comunitat Autònoma. En aquesta llei hi ha 14 articles relacionat amb els drets que tenen tots els animals, tant salvatges, com de producció, com de companyia.

Cada comunitat autònoma té la seva normativa, que en molts punts és igual.

Pel que fa al tema que ens ocupa, hi ha una normativa catalana molt general pel que fa als establiments de venda d'animals i centres de cria d'animals.

Aquesta normativa es troba en *l'article 24 del capítol III del Decret Legislatiu 2/2008 de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals*. L'article destaca:

- Els establiments de venda d'animals i els centres de cria d'animals han de complir els requisits de funcionament següents:

a) Estar inscrits en el Registre de nuclis zoològics.

b) Dur el llibre de registre regulat per l'article 21.b), i tenir-lo a disposició de l'Administració competent, el qual ha d'incloure les dades relatives a l'origen, la identificació i la destinació dels animals.

c) Vendre els animals desparasitats, sense símptomes aparents de patologies psíquiques o físiques i sense que pateixin, ni els animals que es venen ni els seus progenitors, malalties hereditàries diagnosticables. A més, els animals de companyia s'han de vendre esterilitzats, d'acord amb el que preveu l'article 11.3, i s'han de vendre identificats els animals per als quals la identificació és obligatòria d'acord amb l'article 15.

d) Disposar d'un servei veterinari propi o d'un assessorament veterinari exterior, que ha de constar en el llibre de registre.

e) Mantenir els animals en un lloc adequat dins l'establiment i no exhibir-los als aparadors de les botigues. Aquests animals han de ser allotjats, abeurats i alimentats correctament. Els gossos, els gats i les fures han d'estar identificats, i també els altres exemplars d'espècies la identificació de les quals sigui obligatòria.

f) Lliurar, en les vendes d'animals, un document en què s'ha de fer constar la identificació de l'espècie, el número d'identificació de l'animal, si escau, i el nucli zoològic. En el cas de les vendes a particulars, també s'ha de lliurar un document d'informació sobre les característiques de cada animal, les seves necessitats, els consells d'educació i les condicions de manteniment, sanitàries i de benestar necessàries, avalades per un col·legi de veterinaris o de biòlegs.

24.2 L'actuació d'aquests centres s'ha d'ajustar als requeriments següents:

a) Per a qualsevol transacció d'animals per mitjà de revistes de reclam, publicacions assimilables i altres sistemes de difusió, s'ha d'incloure a l'anunci el número de registre del nucli zoològic del centre venedor o donant.

b) Les persones professionals que treballin en establiments de venda, cria o importació d'animals i que hagin de manipular-los han d'haver fet un curs de cuidador o cuidadora d'animals.

c) Els cadells importats o criats per ser venuts com a animals de companyia no poden de ser separats de la mare abans del moment de deslletament recomanat per a cada espècie.

Aquest Decret Legislatiu regula les condicions en que s'han de vendre els animals com ara vendre els animals desparasitats, sense símptomes ni patologies psíquiques/físiques i sense malalties hereditàries diagnosticables. També fa referència en que s'han de vendre els animals identificats i amb dos documents: el primer a de constar la identificació de la espècie, número d'identificació de l'animal i el número del nucli zoològic. El segon document és en quan a la venda d'animals a particulars informant sobre consells d'educació, condicions de manteniment, sanitàries i de benestar necessàries, avalades per un col·legi de veterinaris o biòlegs.

Però en cap cas aquest Decret parla de com ha de ser el contracte de venda entre criadors i clients de mascotes. No regula cap garantia que té el client sobre la

possessió d'un animal. Trobem que en aquesta legislació hi hauria d'haver un article que parlés de com ha de ser un contracte de compravenda d'animals, i quines garanties bàsiques hauria de cobrir, com ara els dies de garantia, les malalties que cobreix, quina responsabilitat s'atribueix el criador respecte a qualsevol problema en el seu animal, etc. per evitar fraus.

Comparant la llei anterior amb la normativa de la Comunitat de Madrid, *Ley 1/1990 de 1 de febrero, de protección de los animals domèstics*, observem que és gairebé igual, amb la diferència que a la de Madrid si que trobem un període mínim de garantia. En el punt 4 de l'article 13 del capítol III en referència a criadors i establiments de venda d'animals de companyia la llei diu: "se establecerá un plazo de garantía mínima de ocho días por si hubiera lesiones ocultas o enfermedades en incubación".

Però una altra vegada ens trobem amb manca de regulació d'aquesta garantia i no especifica el tipus de malalties que cobreix ni altres aspectes relacionats amb possibles problemes per l'animal que puguin derivar del propi criador.

Destacar que l'any 2014 surt un avantprojecte anomenat "*BORRADOR DE ANTEPROYECTO DE LEY POR EL QUE SE ESTABLECE LA NORMATIVA BÁSICA DEL COMERCIO I TENENCIA RESPONSABLE DE PERROS I GATOS*", que estableix els principis i pautes bàsiques d'aplicació en tot el territori nacional, per la regulació del comerç amb gossos i gats, al mateix temps que contempla els aspectes necessaris de la tinença responsable dels mateixos. També vol establir el règim d'infraccions i sancions. Aquest avantprojecte recau en la necessitat de la regulació d'aquest comerç ja que ha augmentat molt en els últims anys. Per altra banda també vol respondre a l'adquisició que es fa de forma compulsiva i que la seva adquisició es realitzi de manera reflexiva i responsable.

Es per això que es fa necessari regular un grup d'activitats relacionades tant directa com indirectament amb el comerç, i també els requisits de la cria i cures i la seva posterior comercialització.

Aquest avantprojecte no s'ha arribat a tirar endavant, de moment, degut a les fortes pressions que ha rebut el Govern per part de criadors, caçadors, establiments de venda i distribuïdors de productes, degut a que part dels requisits pels quals afirmen que s'ha d'implantar la llei no eren certs.

Un altre cop ens trobem davant un text on explica molt detalladament com s'han d'haver criat els animals i com s'han de tractar un cop adquirits, però no parla de cap responsabilitat del criador un cop s'ha adquirit l'animal.

Estudi de premsa i casos relacionats en contractes compra-venda d'animals de companyia

Article 1:

El diari "El Periódico" publica que en els últims mesos estan incrementant les denúncies per la venda de mascotes amb greus problemes de salut. sembla ser que la majoria d'aquestes mascotes provenen del estranger.

Degut a aquestes denúncies els mossos d'esquadra han començat a realitzar diferents controls sobre el tema. Aquestes denúncies corresponien sobretot contra les vendes a través d'internet però també a través d'establiments. Els gossos es venen amb displàsia de maluc, infeccions bacterianes, parasitàries, deficiències visuals o auditives etc.

**<http://www.elperiodico.com/es/noticias/sociedad/crecen-las-denuncias-por-venta-mascotas-enfermas-internet-3428467>*

Article 2:

El diari "20 minutos" publica la denuncia per part de la Guardia Civil (Seprona) a Marbella a un individu que presumptament es dedicava a la comercialització de cadells de raça chihuahua a través d'internet.

Les denúncies es van realitzar degut a que no gaudia de la autorització administrativa per realitzar l'activitat, infringint així la normativa de protecció d'animals i la de sanitat animal.

**<http://www.20minutos.es/noticia/1159381/0/>*

Article 3:

El diari “El Mundo” publica la confiscació de 180 cadells introduïts de forma irregular al estat espanyol que provenien de la República Eslovaca i que estaven destinats entre altres, a zones de Barcelona i Girona.

La persona ha sigut imputada per un delicte de falsedat de document públic.

Els animals en qüestió no tenien l’edat que especificava al passaport sanitari, a més, es van observar irregularitats en les vacunacions.

**<http://www.elmundo.es/espana/2014/03/26/53329619268e3ecb3b8b456c.html>*

Article 4:

“El huffing post” publica la multa imposada (3.206€) pel govern català a una tenda de gossos degut a un mal estat de salut dels animals.

En el cas particular d’una família que va comprar un Labrador a l’establiment, van decidir portar-lo al veterinari i li van informar que el seu gos tenia un problema de visió greu, a més, a la seva cartilla sanitària no apareixia la etiqueta de la vacuna, el número de lot corresponent, el segell, nom i firma del veterinari corresponent.

**http://www.huffingtonpost.es/2013/09/18/multa-a-tienda-de-mascotas_n_3947309.html*

Resolució sentència judici contracte compra-venda:

Parla sobre un client que ha denunciat i li reclama una determinada quantitat a la propietària d’una botiga d’animals per que el gos comprat sofria una malaltia congènita i va tenir que ser intervingut quirúrgicament.

En el jutjat de Primera Instància es va desestimar la demanda rebutjant l’aplicació de la Llei 23/2003, de 10 de juliol, de garantia en la venda de bens i consums ja que considera que la venda d’animals no es regulable per aquesta llei sinó per l’article 1495 CC però no es va indagar més ja que estava fora de termini de reclamació.

La Audiència provincial de Girona rebutja els arguments del jutjat de Primera instància i argumenta que: “la malaltia d’un animal, com en el present cas, pot perfectament ser curada i si no ho és, podrà assistir a la substitució del bé o la rebaixa del preu ja que la opció li correspon al comprador conforme l’art. 5.

La Audiència estima parcialment el recurs, ja que el comprador va optar per la reparació en front la substitució o resolució del contracte i condemna a la venedora al pagament dels costos de curació del gos declarant que tot i que els costos són superiors pel venedor que la resolució o substitució, no pot considerar-se desproporcionat, en atenció a la naturalesa del bé venut.

No obstant, al produir-se la cura total del animal es desestima la pretensió d’indemnitzar danys i perjudicis al no quedar provats.

Conclusions articles premsa i sentència judicial

Es pot observar com en els darrers anys el sector de l’animal de companyia ha estat anunciat a la premsa per motius de dèficit sanitari d’animals. En la major part dels casos, aquest no està relacionat amb dèficits sanitaris en establiments de venda, sinó que principalment es degut a la importació de gossos, majoritàriament de forma il·legal, amb condicions higièniques deficientes. S’ha vist també, que no es motiu de notícia els contractes de compra-venda d’animals, ja que no es troba res relacionat directament, però sí que existeixen diverses sentències judicials relacionades amb diferents interpretacions per part de jutges dels contractes de compra-venda. En aquest cas s’ha vist que no està regulat per cap legislació pròpia, sinó que en principi es regula per la legislació de bens de consum. Tot i això, en molts casos s’ha acabat modificant la sentència degut a l’atribució de afecte per part dels consumidors i del producte.

Conclusions enquesta a establiments i criadors de venda d’animals de companyia

La realització de les enquestes a establiments i criadors de venda de cadells ens ha permès tindre una visió del que la part venedora creu que té raó i els motius pels

quals especifiquen a les garanties de compra-venda les malalties o alteracions que ells poden fer-se càrrec.

Hem vist que tots els establiments relacionats amb la venda de productes animals ofereixen la venda d'animals de companyia de l'espècie canina o felina. La gran part dels establiments enquestats disposen de la venda d'animals de companyia amb animals presents a les instal·lacions, ja que es tractaven d'establiments de grans dimensions i volums, mentre que algun dels establiments de mida petita no disposaven d'animals presencials a les seves instal·lacions però sí que oferien el servei en cas que estigues algun client interessat.

Tots els establiments disposen d'un servei de veterinària, ja sigui integrat al centre o associat, ja que en l'obertura d'un negoci relacionat amb el sector sanitari animal, es d'obligat compliment la presentació de documents de gestions sanitàries realitzats per veterinaris.

Els establiments de venda que tenen animals de forma presencial i criadors realitzen controls periòdics dels seus animals. Molts cops aquests acostumen a ser realitzats pels propis empleats, però tots afirmen que mínim un cop a la setmana aquest control es realitzat per veterinaris.

S'ha vist que alguns dels centres de cria disposen de veterinaris fixos a les instal·lacions, i que alguns dels establiments de venda que són de grans dimensions disposen de servei veterinari per oferir als seus clients, de forma que en el moment de la venda ofereixen una revisió gratuïta al client per tal de confirmar que l'animal està en bones condicions, d'aquesta manera, s'asseguren que el client no pugui reclamar que l'animal estava en males condicions en el moment de la venda.

Tots els establiments de venda i cria d'animals ofereixen una garantia de compra-venda en el moment de la venda de l'animal. Aquest, en la majoria de casos ha estat realitzat pels propis gerents a partir d'altres contractes ja existents. Únicament alguns dels establiments de grans dimensions han confirmat que aquest ha estat revisat per professionals de la legislació.

Alguns dels establiments però, ha comentat que utilitzen una garantia de compra-venda d'animals que els hi ha facilitat una associació de la qual són membres

(Associació del sector de l'animal de companyia "ASAC")¹, la qual afirma que aquesta ha estat realitzada per professionals del sector tenint en compte totes les visions, ja sigui consumidor o venedor.

En totes les garanties els venedors ofereixen un període variable referent a malalties víriques. Aquest període de garantia, acostuma a ser superior en el cas de criadors que d'establiments, possiblement perquè poden tenir un millor control sanitari dels animals. Pel que fa a les garanties de malformacions o alteracions congènites i hereditàries totes les garanties contemplen que un cop confirmat per part d'un veterinari, donen l'opció al client de reemplaçar l'animal per un altre d'igual característiques o en alguns casos el reembors dels diners. En cap cas s'especifica que l'establiment o criador es farà càrrec, però si que alguns comenten que al disposar ells de servei veterinari poden en alguns casos fer-se càrrec del problema. Per últim, alguns contractes especifiquen certes malalties/malformacions ortopèdiques de forma que estableixen condicions de garantia, ja sigui marcant un període màxim de cobertura, o negant la cobertura pels motius que en la pròpia garantia exposen.

En el moment d'exposar els problemes que han tingut amb clients, tots els venedors afirmen que en algun moment s'han trobat que no podien aplicar els criteris de garantia. En la major part de casos, comenten que es tracten de malalties bacterianes que l'animal pot haver agafat estan amb els seus amos de forma que no poden fer-se càrrec. Tot i això, en alguns casos, afirmen que per evitar disputes i malentesos acaben assumint els costos del tractament de l'animal sempre i quan acudeixin al serveis de veterinària que ells tenen associats.

Pel que fa al codi de bones pràctiques, els establiments petits de venda no acostumen a disposar de material que entreguin al comprador, però en tots els establiments afirmen que s'informa al comprador de la mascota sobre totes les necessitats i obligacions que la compra de l'animal produeix. Els establiments associats a l'organisme anteriorment mencionats (ASAC), comenta que disposen d'un esborrany de bones pràctiques general explicant tots els aspectes de la

¹ <http://www.asacomercio.com/quienes-somos/>

compra d'animals que volen acabar imposant per tal de donar una major confiança al consumidor i evitar problemes de falta d'informació en un futur.

*Exemple d'enquesta a l'annex 5.

Conclusions enquesta compradors d'animals de companyia

La major part del compradors d'un animal de companyia afirmen haver meditat la compra del seu animal de companyia, tot i que al preguntar sobre quins aspectes havien tingut en compte a l'hora de comprar el seu animal pocs donaven respostes raonables. Gran part dels clients únicament exposava el tindre en compte que al ser un animal viu tenia responsabilitats com treure a passeig, donar-li companyia... però molts pocs explicaven que havien tingut en compte totes les despeses econòmiques que un animal de companyia comporta (pinso, veterinari, complements...).

Tots els consumidors afirmen que quan van ser atesos pels venedors, se'ls va informar de les característiques de la raça i del manteniment bàsic sobre aquesta. Tot i que al preguntar referent si havien rebut informació sobre les despeses mensuals/anuals aproximades que ocasionava la compra de l'animal de companyia, casi cap consumidor afirmava que havia estat informat ni se li havia comentat quines despeses s'acostumaven a tindre.

Referent a la garantia de compra-venda de l'animal de companyia, tots els compradors afirmen que se'ls hi va proporcionar el document, el qual firmaven ambdues parts i on s'anomenaven les diferents patologies i malformacions que cobria l'establiment.

En el moment de demanar informació referent a les cobertures que aquesta garantia ofereix ens hem trobat diversitat d'opinions. Alguns compradors comenten que apart de la garantia bàsica, l'establiment els ofería una garantia complementaria veterinària pagant una quota. Amb aquesta garantia extra els acostumava a cobrir la major part de despeses veterinàries bàsiques o descomptes en serveis. Altres en canvi, expliquen que en un inici veien correcta la garantia de compra-venda ja que l'establiment de venda els hi explicava com si totes les coses no acostumaven a passar, però algun cas s'ha trobat que als pocs dies, havia tingut despeses veterinàries que no contaven i que l'establiment no es feia responsable

afirmant que en el moment de la venda l'animal estava en perfectes condicions sanitàries.

Dels consumidors enquestats, la majoria no destacava cap problema que pogués atribuir la causa a l'establiment, tot i que un dels enquestats explicava que als pocs dies de tindre l'animal a casa, no el veia en bones condicions i el va portar a un centre veterinari on el van tractar durant uns dies. Quant l'animal havia estat curat va demanar la despesa econòmica veterinària a l'establiment, però aquest es va negar a pagar-la, donat que en la garantia que aquest establiment de grans dimensions va entregar al consumidor exposava que en cap cas pagaria despeses veterinàries externes, donat que el propi establiment disposa de serveis veterinaris. Tot i això, ens explicava que al final van arribar a un acord mutu i en va acabar pagant una part.

*Exemple d'enquesta a l'annex 6.

Conclusions global enquestes

Un cop analitzades les enquestes per part dels establiments de venda d'animals de companyia i dels consumidors, arribem a la conclusió que la major part d'establiments disposen de contractes de compra-venda en els quals hi tenen contemplat els problemes que ells creuen que poden assumir, i intentant separar les patologies que poden aparèixer per un mal maneig de l'animal per part del consumidor. Per altra banda, el consumidor en el moment de la compra acostuma a acceptar i troba correcte el contracte de compra-venda que ofereix l'establiment de venda, donat segurament a que no sap quines altres patologies que no estan contemplades al contracte poden aparèixer durant la vida de l'animal.

Tot i que casi cap comprador havia tingut problemes amb l'establiment, s'ha vist que algun si que havia tingut desacord degut a despeses veterinàries externes, però l'establiment, tot i que en el seu contracte especificava el contrari, va optar per una solució mixta. De forma que dona per entès que les garanties de compra-venda d'animals no són oficials ja que si així fos, l'establiment hauria pogut negar-se al pagament dels serveis veterinaris externs.

Conclusions sobre la legalitat del contracte de compra-venda de tendes a particulars

Tal i com s'ha anat comentant al llarg del treball, es pot observar com actualment no existeix cap tipus de llei que reguli els contractes de compra-venda d'animals de companyia per part dels establiments de venda i criadors. Això ocasiona que en molts cassos aquests contractes que utilitzen el venedors no tenen validesa legal, ja que no estan regulats per cap llei especifica sinó que depenen de la llei de productes de bens de consum, cosa que al tractar-se d'animals vius ocasiona certs dubtes en algunes ocasions.